



אלינור רוזוולט (1884-1962)

כיושבת הראש וכחברה בעלת ההשפעה הרבה ביותר בוועדת זכויות האדם של האו"ם, אלינור רוזוולט היתה הכוח המניע מאחורי מגילת הזכויות של 1948 שהפכה להיות המורשת שלה: ההכרזה האוניברסלית על זכויות האדם.



היא נולדה בניו יורק, נישאה לפוליטיקאי העולה פרנקלין דלנו רוזוולט ב-1905 ונכנסה כולה לתוך השירות הציבורי.

עד כניסתם לבית הלבן ב-1933 בתור הנשיא והגברת הראשונה, היא הספיקה להיות מעורבת עמוקות בנושאים של זכויות האדם וצדק חברתי. בהמשיכה את פועלה כמייצגת של כל האנשים, היא הקדישה עצמה למען שוויון זכויות לאפרו-אמריקנים, פועלים שסבלו מהמשבר הכלכלי ונשים, בהביאה השראה ותשומת לב לבעיותיהם. בפתיחות אמיצה, היא תמכה באופן ציבורי במריאן אנדרסון כאשר ב-1939 לא אפשרו לזמרת השחורה להופיע באולם המיסדים בושינגטון בשל צבע עורה. רוזוולט דאגה שאנדרסון תופיע במקום למרגלות אנדרטת לינקולן, ביוצרה סמל נצחי ורב השראה לאומץ אישי ולזכויות האדם.

ב-1946, מונתה אלינור רוזוולט כנציגת ארה"ב באו"ם על-ידי הנשיא טרומן אשר היה ממשיכו בבית הלבן של פרנקלין רוזוולט לאחר מותו ב-1945. כראש הוועדה לזכויות האדם, היא היתה אחת מהאחראיים המרכזיים לניסוח ההכרזה האוניברסלית על זכויות האדם, שאותה הגישה לעצרת הכללית של האו"ם במילים אלו:

"אנו עומדים היום בפני מאורע היסטורי גם בקיומו של ארגון האומות המאוחדות וגם בקיומה של האנושות. מי ייתן והכרזה זו תהפוך להיות המגנה כרטה של האנושות בכל מקום".

רוזוולט כונתה על-ידי טרומן "האישה הראשונה של העולם" עבור ההישגים הרבים שלה בתחום ההומניטארי, והיא פעלה עד סוף ימיה כדי להשיג את ההכרה והיישום של הזכויות המבוטאות בהכרזה. המורשת של דבריה ושל פועלה מופיעה בחוקה של מדינות רבות ובגוף מתפתח של חוק בינלאומי שכעת מגן על זכויותיהם של גברים ונשים ברחבי העולם.

"עשה מה שהינך מרגיש בליבך שהוא נכון – מאחר שבכל מקרה יבקרו אותך. יגנו אותך אם תעשה זאת, ויגנו אותך אם לא".

אלינור רוזוולט



שאלות לדיון

1. איזה סוג של זכויות האדם הוביל סיזר צ'אבז?
2. מה היה ההישג הגדול ביותר של גנדי בתחום של זכויות האדם?
3. איזה נושא של זכויות אזרח הביא למרטין לותר קינג ג'וניור הכרה לאומית?
4. מדוע סירבה דאו אנג סאן סו קי להצעת הממשלה לשחרר אותה ממעצר בית?
5. מדוע ישב נלסון מנדלה בכלא כמעט שלושה עשורים?
6. עבור איזה הישג קיבל אוסקר אריאס סנצ'ז פרס נובל לשלום?
7. כיצד המצאת המיקרו-קרדיט של מוחמד ינוס מצאה פתרון לעוני?
8. מה עשתה אלינור רוזוולט בתגובה לאיסור על מריאן אנדרסון להופיע באולם המייסדים בשל צבע עורה?

64

נקוט בפעולה

בחר אחד מן ההומניסטים שנלמדו כאן, או מישהו בעל שיעור קומה דומה, וערוך מחקר בנוגע להישגיו ארוכי הטווח בנוגע לזכויות האדם.